

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou v právní věci *žalobce: J. K.*, narozený X, bytem H. B., proti *žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí*, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2 (dále jen *MPSV*), v řízení o žalobě ze dne 15.12.2016 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14.10.2016 č.j. MPSV-2016/202151-421/1 o vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 14.10.2016 č.j. MPSV-2016/202151-421/1 a rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajská pobočka v Plzni ze dne 17.8.2016 č.j. PSA-1200/2016-01 se z r u š u j í pro vady řízení a věc se v r a c í žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalobci se náhrada nákladů řízení n e p ř i z n á v á a žalovaný n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Řízení v této projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., *soudní řád správním* (dále jen *s.ř.s.*), a pro návrh je stanoven termín *žaloba*, účastníci jsou označováni *žalobce* a *žalovaný*.

Včasnou žalobou ze dne 15.12.2016 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 14.10.2016 č.j. MPSV-2016/202151-421/1, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajská pobočka v Plzni (dále jen *ÚP* či *úřad práce*) ze dne 17.8.2016 č.j. PSA-1200/2016-01, kterým byl žalobce ode dne 19.7.2016 vyřazen z evidence uchazečů o zaměstnání pro odmítnutí nástupu do vhodného zaměstnání bez vážného důvodu. Žalobce v žalobě mimo jiné uvedl, že dne 2.12.2015 byl na základě vlastní žádosti zařazen do evidence uchazečů o zaměstnání, poté co obdržel výpověď od zaměstnavatele, který byl ke dni 30.11.2015 zrušen. Žalobci je v současné době 60 let a je nezpochybnitelnou skutečností, že osoby nacházející se v této věkové skupině jsou vedle absolventů nejhůře uplatnitelní na trhu práce. Přesto pracovat chtěl, a proto spolupracoval s úřadem práce, pravidelně se dostavoval na sjednané schůzky a současně se pokoušel získat

zaměstnání i vlastními silami. Na základě těchto aktivit vešel žalobce v jednání se společností Profistav Plzeň s.r.o. se sídlem X (dále jen **Profistav**), která v období měsíce července nabízela zaměstnání na pozici stavebního dělníka, což sdělil dne 20.7.2016 úřadu práce, čímž tak reagoval na nabídku učiněnou úřadem práce o zprostředkování zaměstnání u společnosti NOVEM Car Interior Design k.s., sídlem X, na pozici manipulačního dělníka. Vzhledem k tehdejší situaci, kdy měl žalobce nadějně vypadající vyhlídky na získání zaměstnání u společnosti Profistav, rozhodl se zvážit obě nabídky a především jejich vhodnost vzhledem k jeho osobním poměrům.

ÚP žalobci nabídl zprostředkování zaměstnání v Městě Touškov, které je vzdáleno 16,5 km od obce H. B. Žalobce není vlastníkem osobního automobilu, byl tedy odkázán na využívání služeb hromadné dopravy, proto by tedy bylo logicky výhodnější, pokud by dojížděl do zaměstnání pouze do města Plzeň, kde sídlí společnost Profistav, navíc tato nabídka čítala výhodu jednosměnného provozu. Dle závěru ÚP bylo pro žalobce vhodné zaměstnání odpovídající § 20 odst. 1 zákona č. 435/2004 Sb., *o zaměstnanosti* (dále jen **zákon**), takové, ve kterém měl pracovat ve třísměnném provozu, přičemž doba strávená jen na cestě do zaměstnání by mu trvala přibližně jednu hodinu od doby nástupu do dopravního prostředku. V daném čase však nebyla zohledněna skutečnost, kolik by strávil času na cestě ze svého domova, tj. z adresy H. B., na vlakovou či autobusovou zastávku v H. B. a zpět; směny měly začínat v čase 6:00, 14:00 a 22:00 hodin.

Při cestě na noční směnu od 22:00 hodin by žalobce dle platných jízdních řádů z července 2016 musel využít vlakového spojení s odjezdem ve 20:27 hodin z vlakové zastávky H. B. - zastávka v obci H. B., která je vzdálena 794 metrů od žalobcova domova. S přestupem v Plzni by dorazil na autobusovou zastávku Město Touškov, Novem Car ve 21:50 hodin. Zaměstnanec je povinen být připraven k práci řádně a včas. Pokud by výkon samotné práce měl začít ve 22:00 hodin, je zde velmi malý časový prostor na přípravu na výkon práce, především na převlečení, zapsání času svého příchodu do zaměstnání, ale také na přesun na konkrétní místo pracoviště. Pokud by jakýkoliv spoj měl zpoždění, žalobce by nedorazil do práce včas. Při cestě z noční směny, která by mu skončila v 6:00 hodin, by dle spisové dokumentace žalovaného mohl využít spoj s odjezdem z cca kilometr vzdáleného Města Touškov v čase 6:31 hodin s tím, že by přijel prostřednictvím autobusové dopravy do H. B., zastávka rozcestí, v čase 7:22 hodin. Autobusová zastávka H. B., rozcestí, se nachází ve vzdálenosti 2,9 km od bydliště žalobce. Pokud by tedy spoj neměl žádné zpoždění a žalobce dokázal po noční směně ujít vzdálenost 2,9 km v čase 49 minut, pak by žalobce dorazil do svého bydliště v čase 8:11 hodin. Celková doba strávená na cestě ze zaměstnání do svého bydliště by tedy trvala 2 hodiny a 11 minut, přičemž by celkem měl po noční směně a ve svém věku ujít vzdálenost čtyř kilometrů.

V případě, že by měl žalobce vykonat směnu v čase od 6:00 do 14:00, musel by využít vlakové dopravy s časem odjezdu ve 4:38 hodin z vlakové zastávky H. B., po dvou přestupech by dorazil na autobusovou zastávku Město Touškov, Novem Car, v čase 5:38 hodin. Celkově by tedy strávil na cestě na ranní směnu včetně zahrnutí 13 minut jakožto docházkové vzdálenosti na vlakovou zastávku čas ve výši minimálně 1 hodiny a 13 minut. Při návratu z odpolední směny by pak žalobce dorazil do vlakové zastávky H. B., vlakové zastávky, v 15:31 a po přičtení doby strávené chůzí do místa bydliště by se dospělo k celkové době strávené na cestě ze zaměstnání ve výši 1 hodiny a 44 minut.

V případě odpolední směny, která by trvala od 14:00 do 22:00 hodin, by žalobce musel využít vlakový spoj s časem odjezdu ve 12:26 z vlakové zastávky H. B. - zastávka s tím, že by dále musel dvakrát přestupovat. První přestup by byl na tramvajovou linku č. 2, zastávka Hlavní nádraží, poté by musel vystoupit na zastávce CAN, Skvrňanská, kde by využil autobusové dopravy do Města Touškov, Novem Car, kam by dorazil v 13:47 hodin. Při cestě z odpolední směny by měl žalobce využít spoj s odjezdem ve 22:15 ze zastávky Město

Touškov, Novem Car, přičemž by měl dorazit po dvou přestupech na vlakovou zastávku H. B. v čase 23:16 hodin. Žalovaný předpokládal, že by se žalobce měl dopravit na autobusovou zastávku Plzeň CAN v čase 22:33 a dále by se měl přesunout za 5 minut na vlakovou zastávku Plzeň - Bolevec, ze které jede vlakový spoj ve 23:05 hodin. Tvrzení o přesunu, který by měl trvat 5 minut, je evidentně nesprávné. Dle jízdního řádu samotná cesta autobusem z Centrálního autobusového nádraží Plzeň (dále jen *CAN*) na autobusovou zastávku Plzeň - Bolevec trvá 9 minut a až poté by se měl žalobce přesunout na vlakovou zastávku Plzeň - Bolevec. Na dané by měl mít žalobce časovou dotaci ve výši 12 minut. Čas vyhrazení na přestup na CAN je velmi krátký a žalovaný vůbec nezohlednil skutečnost, že autobusové spoje mohou mít, a prakticky také především v období zimních měsíců mají zpoždění, takže by byl žalobce nucen setrvat na CAN až do ranních hodin, kdy by mu odjížděl další spoj do obce H. B., neboť využití žádného jiného dopravního spojení by již nebylo možné. Proto ÚP sdělil, že do jím zprostředkovaného zaměstnání nemůže nastoupit z důvodu špatného dopravního spojení, což je obsaženo ve spisové dokumentaci žalovaného. V odvolání uvedl prokazatelné důvody a důkazy, proč pro něj bylo zprostředkované zaměstnání nevhodné, především důvod vyplývající z § 20 odst. 1 písm. d) zákona, který hovoří o vhodném zaměstnání; to by mělo odpovídat zdravotní způsobilosti fyzické osoby a dále její kvalifikaci, schopnostem, dosavadní délce doby zaměstnání, možnosti ubytování a dopravní dosažitelnosti zaměstnání.

Žalobce také odkázal na usnesení Ústavního soudu ČR ze dne 30.7.2013 sp. zn. I. ÚS 2608/11, dle něhož je zcela běžné, aby zaměstnanci dojížděli za prací 30-50 minut denně. Rozhodně však lze tvrdit, že celková denní doba strávená na cestě do zaměstnání, jež by měla dosahovat téměř doby 4 hodin, není běžným územ a nelze ji tedy zahrnout pod pojem dopravní dosažitelnosti zaměstnání. Ačkoli je žalobce starší osobou, stále má právo na ochranu před neoprávněnými zásahy do svého soukromého a rodinného života. Jeho věk si žádá více času na regeneraci nutnou k tomu, aby mohl dobře vykonávat své pracovní povinnosti. Dále je nepochybné, že pravidelné cesty do zaměstnání a zpět dle výše popsaných jízdních řádů by žalobce velmi unavovaly, neboť by jejich součástí bylo mnoho přestupů včetně čekání na odjezdy spojů. Některé spoje na sebe navazovaly velmi těsně, což by pro něho znamenalo vystavení se velkému stresu, který vzhledem k jeho věku již rozhodně není žádoucí.

Dále žalobce odkázal na sdělení ÚP ČR, generální ředitelství, ze dne 13.4.2016, čj. UPCR-2016/38628-00780501/1, a sdělení ÚP ČR, krajská pobočka pro hlavní město Prahu, ze dne 2.10.2014, čj. 3219359/14, ve kterém se hovoří o době dojezdu do zaměstnání do 1,5 hodiny z místa bydliště. S ohledem na zachování základní právní zásady v podobně legitimního očekávání se domnívá, že doba dojezdu ve výši 1,5 hodiny by měla být platná i na jeho případ.

Na okraj žalobce uvedl svou pochybnost o vhodnosti zprostředkovaného zaměstnání, kdy měl vykonávat práci v třísměnném provozu a je otázkou, zda by vůbec lékař vydal posudek, který by jej označil za zdravotně způsobilého pro práci na nočních směnách. Rovněž podotkl, že se obrátil se svým podnětem na veřejného ochránce práv a zástupkyně vedoucího oddělení rodiny, zdravotnictví a práce, Mgr. K. mu dne 29.11.2016 odpověděla sdělením, sp. zn. 7589/2016/VOP/ZK, ve kterém doporučila soudní obranu proti postupu obou správních orgánů.

Závěrem žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení, přičemž požadoval i náhradu nákladů řízení. (*K žalobě připojil mimo jiné i kopii napadeného rozhodnutí.*) Současně požádal žalobce o osvobození od soudních poplatků a pravomocným usnesením zdejšího soudu ze dne 20.12.2016 č.j. 16Ad 129/2016-41 byl od soudních poplatků zcela osvobozen.

Napadeným rozhodnutím ze dne 14.10.2016 č.j. MPSV-2016/202151-421/I, žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí ÚP ze dne 17.8.2016 č.j. PSA-1200/2016-01, kterým byl žalobce podle ust § 30 odst. 2 písm. a) a odst. 3 zákona ode dne 19.7.2016 vyřazen z evidence uchazečů o zaměstnání z důvodu odmítnutí nástupu do vhodného zaměstnání bez vážného důvodu. V odůvodnění rozhodnutí ze dne 14.10.2016 bylo mimo jiné uvedeno, že žalobce byl na základě písemné žádosti o zprostředkování zaměstnání podané dne 2.12.2015 zařazen do evidence uchazečů o zaměstnání, byl poučen o právech a povinnostech uchazeče o zaměstnání. V žádosti o zprostředkování zaměstnání vyznačil, že nemá žádná zdravotní omezení.

ÚP byla předána žalobci dne 8.6.2016 doporučenka do zaměstnání k zaměstnavateli NOVEM Car Interior Design k.s., X (dále jen *zaměstnavatel* či *NOVEM Car*). Zaměstnavatel žalobci do doporučenky dne 19.7.2016 jako výsledek jednání o zaměstnání vyznačil, že pracovní místo odmítl z důvodu „rozmyslí se“. Dne 20.7.2016 se žalobce dostavil na ÚP a uvedl, že zaměstnavateli sdělil, že se rozmyslí, protože má rozjednané pracovní místo stavebního dělníka u zaměstnavatele Profistav, ke kterému se má dostavit na pohovor asi dne 21.7.2016, nebo někdy příští týden, dle telefonické domluvy. Dne 27.7.2016 bylo osobním předáním písemného oznámení žalobci zahájeno správní řízení ve věci jeho vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání pro maření součinnosti s ÚP bez vážného důvodu, přičemž jako vytýkaný skutek ÚP specifikoval, že žalobce bez vážného důvodu odmítl ÚP zprostředkované zaměstnání. Žalobce byl poučen o právech a povinnostech účastníka správního řízení. Dne 3.8.2016 bylo ÚP doručeno písemné vyjádření žalobce, ve kterém namítl, že důvod odmítnutí zaměstnání již ÚP sdělil. Dále namítl, že do Touškova by se nemohl dostat včas na ranní, odpolední a noční směnu, a také namítl, že si nemůže kvůli penězům dovolit účet, jelikož byl podveden a všechny peníze z účtu by mu podvodníci sebrali a on by se pak neměl za co dostavovat do zaměstnání.

Spisová dokumentace obsahuje výpis dopravního spojení mezi Městem Touškov a H. B. Z tohoto vyplývají následující spoje: spoj s odjezdem z H. B., vlakové zastávky, ve 20:27 hodin, se dvěma přestupy, a příjezdem do Města Touškov, zastávka Novem Car, ve 21:50 hodin, spoj s odjezdem z H. B. ve 4:38 hodin vlakem, se dvěma přestupy, a příjezdem do Města Touškov, zastávka Novem Car, v 5:38 hodin, spoj z Města Touškov s odjezdem v 6:31 hodin, s jedním přestupem a příjezdem do H. B., autobusem na rozcestí, v 7:22 hodin, spoj z Města Touškov, zastávka Novem Car, s odjezdem ve 14:20 hodin, se dvěma přestupy, a příjezdem do H. B., vlakové zastávky, v 15:31 hodin, a spoj z Města Touškov, zastávka Novem Car, s odjezdem ve 22:15 hodin, se dvěma přestupy, a příjezdem do H. B., vlakem na zastávku, ve 23:16 hodin. Všechny přestupy v uvedených spojích mají dostatečnou časovou prodlevu.

V námitkách proti rozhodnutí ÚP ze dne 17.8.2016 žalobce kromě shora uvedeného namítl, že ÚP sdělil, že měl rozjednána dvě zaměstnání a u zaměstnavatele Stavitelství Šmíd dne 1.9.2016 nastoupil do zaměstnání. Tento zaměstnavatel sídlí na B. H. a tam má ideální vlakové spojení. Práci měl potvrzenou během měsíce srpna a toto sdělil i zaměstnanci ÚP, který však nijak nereagoval a předal mu rovnou napadené rozhodnutí, přičemž chtěl, aby se odvolatel vzdal práva na odvolání, a až poté, co odmítl podepsat, byl poučen o možnosti podat odvolání. Také byl domluven na schůzce s referentkou zaměstnanosti na den 11.8.2016, tato však na ÚP nebyla, byla zde pouze její zástupkyně, která mu dala další termín na 24.8.2016. Do dnešního dne také žalobce neobdržel podporu v nezaměstnanosti, která mu náležela minimálně do 19.7.2016. Díky přesunutí schůzky se navíc dozvěděl o vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání až s více jak měsíční prodlevou a rozhodnutí jej dostalo do ještě větší finanční tísně, kdy není schopen zaplatit ani nájem.

Žalovaný po prostudování předané spisové dokumentace shodně s názorem ÚP dospěl k závěru, že nebyl prokázán žádný vážný důvod, který by opravňoval žalobce k odmítnutí

vhodného zaměstnání zprostředkovaného mu ÚP. Námitka žalobce týkající se nedostatečné dopravní dostupnosti byla ÚP zcela oprávněně vyhodnocena jako nedůvodná. Z výpisu dopravních spojení vyplývá, že žalobce má možnost se veřejnou hromadnou dopravou, byť v kombinaci spojů autobusových a vlakových, dopravit do zprostředkovaného zaměstnání, a to i v třisměnném provozu. Není oprávněnou námitka, že by z odpolední směny přijel domů až ráno a neměl by kde spát či že by nestíhal přesun z autobusové zastávky na zastávku vlakovou. Dle výpisu dopravního spojení existuje spoj, který vyjíždí ve 22:15 hodin přímo ze sídla zaměstnavatele a s nímž se odvolatel dostane ve 22:33 hodin do Plzně, CAN, odkud se přesune asi 5 minut na zastávku Plzeň, Bolevec, ze které mu jede vlakový spoj ve 23:05 hodin, tedy s dostatečným odstupem, který přijíždí do H. B., zastávky, ve 23:16 hodin, přičemž tato zastávka je vzdálena od místa bydliště odvolatele cca 700 m, je tedy v pěšky dostupné vzdálenosti. Odvolateli je sice 60 roků, nicméně do žádosti o zprostředkování zaměstnání vyznačil, že nemá žádná zdravotní omezení a je tedy oprávněně se domnívat, že je schopen vzdálenost od vlakové zastávky dojít, a to i v nočních hodinách. Obdobné spojení, jak vyplývá z výše podrobně popsaného výpisu dopravních spojení, existuje i pro ranní a noční směny u zaměstnavatele, přičemž skutečnost, že spoj v 6:31 hodin jede z asi 1 km vzdálené zastávky Město Touškov, jak namítá žalobce, nikoliv přímo ze sídla zaměstnavatele, nečiní dopravní spojení nevyhovujícím.

Jako vážný důvod ve smyslu ust. § 5 písm. c) zákona pro odmítnutí ÚP zprostředkovaného zaměstnání nelze posoudit ani žalobcem namítané jednání o zaměstnání u zaměstnavatelů Profistav a Stavitelství Šmíd. ÚP bylo žalobci zprostředkováno zaměstnání dne 19.7.2016 a ten se až po tomto datu teprve měl zúčastnit výběrového řízení k zaměstnavateli Profistav, tudíž v době jednání o ÚP doporučeném zaměstnání neměl jistotu přijetí do jiného zaměstnání. K zaměstnání u zaměstnavatele Stavitelství Šmíd žalovaný uvedl, že pokud měl žalobce tuto práci potvrzenou až během srpna 2016, nemohlo ani toto zaměstnání být vážným důvodem pro odmítnutí zprostředkovaného zaměstnání v červenci 2016.

Žalobci bylo řádně umožněno vznést ve správním řízení před vydáním rozhodnutí všechny námitky, což také učinil, a ÚP se všemi jeho námitkami řádně zabýval, přičemž tyto shledal nedůvodnými. Tvrzení žalobce, že po něm zaměstnanec ÚP chtěl, aby rovnou podepsal, že se vzdává práva na odvolání, a až poté, co toto odmítl, byl poučen o možnosti podat odvolání, nebylo nijak prokázáno.

K námitce žalobce, že se o vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání, díky přesunutí jednání na ÚP, dozvěděl až s více jak měsíční prodlevou, odvolací správní orgán uvedl, že zákon o zaměstnanosti v případě odmítnutí vhodného zaměstnání nestanoví žádnou lhůtu, do kdy musí ÚP o vyřazení uchazeče o zaměstnání z evidence uchazečů o zaměstnání rozhodnout a vydání rozhodnutí o vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání cca po jednom měsíci ode dne odmítnutí vhodného zaměstnání žalobcem není postupem odporujícím zákonu. ÚP také není povinen uchazeče o zaměstnání na jeho pochybení, pokud následně řádně vede správní řízení, nijak zvlášť upozorňovat, a to ani v případě, že bylo jednání na ÚP ze dne 11.8.2016 přesunuto pro nepřítomnost příslušné zaměstnankyně úřadu. ÚP dodržel lhůtu pro vydání rozhodnutí stanovenou správním řádem. Dané správní řízení bylo zahájeno dne 27.7.2016 a napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 24.8.2016, bylo tedy vydáno ve lhůtě stanovené v ust. § 71 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., *správního řádu* (dále jen *s.ř.*). Přihlédnout nelze nijak k žalobcem namítaným dopadům vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání na jeho finanční situaci.

Na závěr žalovaný konstatoval, že nepřehlédl, že v oznámení o zahájení správního řízení ÚP mylně uvedl, že toto je zahájeno pro maření součinnosti s ÚP, nikoliv tedy pro odmítnutí nástupu do vhodného zaměstnání, jelikož však v popisu skutku, který je žalobci kladen za vinu, v tomto oznámení již správně ÚP uvedl, že správní řízení je vedeno pro

odmítnutí ÚP zprostředkovaného zaměstnání, a žalobce se právě k tomuto skutku v průběhu správního řízení vyjádřil a vznesl své námitky, proto není pochyb o tom, že žalobce byl s předmětem správního řízení seznámen. Popsané pochybení ÚP nemělo vliv na možnost žalobce uplatnit práva účastníka správního řízení a samo o sobě tedy není takového rázu, že by způsobilo nezákonnost napadeného rozhodnutí.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě dne 18.1.2017 zopakoval informace o průběhu řízení a dále mimo jiné uvedl, že v době jednání o zprostředkovaném zaměstnání dne 19.7.2016 žalobce teprve čekal na pracovní pohovor u zaměstnavatele Profistav, z čehož vyplývá, že neměl žádný závazný příslib zaměstnání, které by s jistotou vyřešilo jeho nezaměstnanost. Pokud se na trhu práce vyskytne pro uchazeče o zaměstnání vhodné zaměstnání, ÚP jej zprostředkuje tak, aby co nejrychleji dostal smyslu a cíli evidence, tj. znovuuplatnění uchazeče o zaměstnání na trhu práce, a uchazeč o zaměstnání evidovaný u ÚP je pak povinen v případě každého úřadem práce zprostředkovaného vhodného zaměstnání postupovat tak, aby byl zaměstnavatelem přijat.

Při cestě na noční směnu by doba dojíždění nepřesáhla žalobcem namítanou dobu 1,5 hodiny, která je obecně ÚP ČR považována za dobu odpovídající dopravní dosažitelnosti zaměstnání. Žalovaný je také toho názoru, že ujití pěší vzdálenosti 794 m od žalobcova domu k vlakové zastávce není v případě žalobce, který je zcela zdrav (nedoložil žádná zdravotní omezení), pouze s obecným odkazem na jeho věk 60 roků, překážkou, která by činila předmětné zaměstnání nevhodným. Možno dodat, že i se započtením doby pěší chůze je čas strávený na cestě do zaměstnání v tomto případě v namítaném „nepřesáhném“ limitu 1,5 hodiny. K obecné námitce žalobce, že v případě zpoždění jakéhokoliv spoje by nestihl spoj navazující, dle žalovaného nelze přihlídnout jako k vážnému důvodu, který by žalobce opravňoval k odmítnutí předmětného zaměstnání, či k důvodu, který by z něj činil zaměstnání nevhodné. Na tuto situaci totiž pamatuje nařízení vlády č. 590/2006 Sb., kterým se stanoví okruh a rozsah jiných důležitých osobních překážek v práci, ve znění pozdějších předpisů, které stanoví okruh a rozsah jiných důležitých osobních překážek v práci, při kterých přísluší zaměstnanci od zaměstnavatele pracovní volno, nebo pracovní volno s náhradou mzdy nebo platu. Mezi tyto překážky dle přílohy k tomuto nařízení patří rovněž přerušení dopravního provozu nebo zpoždění hromadných dopravních prostředků nemohl-li zaměstnanec dosáhnout včas místa pracoviště jiným přiměřeným způsobem. Žalobce by tedy v takovém případě musel být zaměstnavatelem na nezbytně dlouhou dobu omluven. K námitce žalobce, že by v případě zpoždění spoje z odpolední směny mohlo dojít k tomu, že by nestihl navazující spoj do místa svého bydliště a byl by odkázán čekat na první ranní spoj, žalovaný uvádí, že tato situace, byť pro žalobce nepříjemná, by byla jistě zcela výjimečnou a nelze ji bez dalšího předjímat, přičemž negativní důsledky takové jistě zcela ojedinělé situace je možno spravedlivě považovat za nesrovnatelné s negativními důsledky pokračující nezaměstnanosti žalobce. Žalovaný dále zopakoval svou argumentaci z odůvodnění napadeného rozhodnutí a navíc uvedl, že žalobce nemá žádná zdravotní omezení a sám jeho věk 60 let, není objektivním důvodem pro nemožnost docházet po nočních směnách z autobusové zastávky do místa jeho bydliště, byť se jedná o vzdálenost 2,9 km. Je nesporné, že doba potřebná k dopravě žalobce z místa jeho bydliště do zaměstnání a zpět je ve vrchní hranici akceptovatelnosti vhodnosti dopravní dosažitelnosti, avšak všechny spoje jsou do 1,5 hodiny a nelze se ztotožnit s argumentací žalobce týkající se pro něj náročné nutnosti dojetí na autobusovou či vlakovou zastávku, která jeho cestování do zaměstnání značně prodlužuje. Žalobce bydlí v místě, ze kterého, pokud chce dojíždět za práci hromadnou dopravou, musí vždy dojít určitou vzdálenost na zastávku a musí tedy počítat s tím, že v případě, že chce pracovat, bude vždy, do každého zaměstnání, tyto cesty absolvovat. Je pravdou, že tyto cesty

po nočních směnách nemusí žalobce vnímat jako zcela komfortní, avšak pokud bydlí v místě, které je pouze takto dopravně obslužené, musí s touto eventualitou počítat.

K namítanému názoru Ústavního soudu ČR, žalovaný uvedl, že soud řešil případ s jinými okolnostmi, kdy se jednalo o uchazečku o zaměstnání, která u zprostředkovaného zaměstnání namítla zcela nedostatečné dopravní spojení, a bylo jí tudíž zaměstnavatelem nabídnuto bydlení na ubytovně, což ona odmítla s tím, že musí pečovat o domácí zvířata. Ústavní soud pouze konstatoval, že je zcela běžné dojíždět za prací 30 - 50 minut denně, nikoliv, že by delší dojíždění bylo nepřípustné. V případě žalobce, který bydlí v malé obci, ve které je spravedlivé předpokládat, že bude nutno za prací dojíždět, je třeba dopravní dosažitelnost posuzovat také s ohledem na lokalitu jeho bydliště, přičemž s těmito okolnostmi musel počítat sám žalobce. Nadto se doba jeho dojezdové vzdálenosti do zprostředkovaného zaměstnání, jak již uvedeno výše, délce 1,5 hodiny na cestu, nijak zásadně nevymyká.

Žalobce neuplatnil v dosavadním řízení, krom obecného odkazu na svůj věk, žádnou objektivní lékařskou zprávu, která by svědčila jakémukoliv jeho zdravotnímu omezení, a pouze s odkazem na věk 60 let jistě nelze konstatovat, že by pro něj nebylo vhodné zaměstnání s třísměnným provozem. Pokud by při výkonu zaměstnání došlo ke změně jeho zdravotní situace a tento by nemohl z důvodu svého zdravotního stavu dále zaměstnání vykonávat či do tohoto v třísměnném provozu dojíždět a zdravotní omezení vzhledem k tomuto zaměstnání by bylo objektivní lékařskou zprávou prokázáno, měl by žalobce právo požádat zaměstnavatele o přeložení na jinou pracovní pozici, případně by mohl ukončit zaměstnání.

Ze zasláního správního spisu vedeného žalovaným v této věci vyplývá, že napadené rozhodnutí ze dne 14.10.2016 bylo žalobci doručeno dne 19.10.2016 a také, že skutečnosti uvedené v napadeném rozhodnutí a vyjádření žalovaného ze dne 18.1.2017 odpovídají obsahu tohoto spisu.

Žalobce k výzvě soudu v podání ze dne 27.2.2017 sdělil, že je přesvědčen, že se správní orgán dopustil nesprávného správního uvážení, když mu nabídl zprostředkování zaměstnání s místem výkonu práce až za městem Plzeň, za situace, kdy věděl, že žalobce by byl nucen se do zaměstnání dopravovat přes město Plzeň a současně znal situaci na trhu práce v Plzni, kde je nabídek práce podstatně více. Je nemyslitelné, aby se po člověku ve věku žalobce požadovalo, aby po náročné noční směně chodil ráno pěšky, v každém ročním období, vzdálenost o délce 2,9 km. Žalobce uznal, že primární účel práce je zisk finančních prostředků, což však nesmí být na úkor zdraví, neboť jak je všeobecně známo, zdraví je hodnota penězi nevyčíslitelná. Správní orgán tedy po něm nemohl očekávat byť sebemenší motivaci do výkonu práce, pokud by jej čekaly vyhlídky v podobě každodenního únavného cestování mnoha dopravními prostředky, kdy celková doba strávená na cestě do zaměstnání a zpět by včetně cesty absolvované pěšky ve výsledku činila až 4 hodin v závislosti na druhu směny. Žalovaný si ve svém vyjádření k žalobě zjevně protirečnil, kdy sám označil dobu strávenou na cestě do zaměstnání ve výši 1,5 hodiny „za dobu obecně ÚP ČR považovanou za odpovídající dosažitelnosti zaměstnání“ přičemž současně o daném hovořil jako o „nepřesahujícím limitu“ a dále uznal, že za určité situace by žalobce při cestě do zaměstnání či zpět strávit na cestě delší dobu. Následně v podání ze dne 6.12.2017 žalobce sdělil, že uplatňuje nárok na náhradu nákladů řízení v paušální výši 300,-Kč za úkon podle § 151 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb.

Podle § 4 odst. 1 písm. a) s.ř.s. soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným

orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy (dále jen *správní orgán*). Při přezkoumání napadeného rozhodnutí soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, jak vyplývá z § 75 odst. 1 s.ř.s., tedy v této věci k datu 14.10.2016 a je povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.). Dle § 31 odst. 2, 3 s.ř.s. ve věcech uchazečů o zaměstnání rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu.

Podle § 20 odst. 1 zákona **fyzická osoba má právo na zprostředkování vhodného zaměstnání**. Vhodným zaměstnáním, pokud tento zákon nestanoví jinak, je zaměstnání

- a) které zakládá povinnost odvádět pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti,
- b) jehož délka pracovní doby činí nejméně 80 % stanovené týdenní pracovní doby,
- c) které je sjednáno na dobu neurčitou, nebo na dobu určitou delší než 3 měsíce a
- d) **které odpovídá** zdravotní způsobilosti fyzické osoby a pokud možno její kvalifikaci, schopnostem, dosavadní délce doby zaměstnání, možnosti ubytování a **dopravní dosažitelnosti zaměstnání**.

Podle § 30 odst. 2, písm. a) zákona uchazeče o zaměstnání krajská pobočka Úřadu práce z evidence uchazečů o zaměstnání rozhodnutím vyřadí, jestliže bez vážného důvodu **odmítne nastoupit do vhodného zaměstnání** (§ 20).

Podle § 5 písm. c) zákona pro účely tohoto zákona se rozumí vážnými důvody, důvody spočívající v:

1. nezbytné osobní péči o dítě ve věku do 4 let,
2. nezbytné osobní péči o fyzickou osobu, která se podle zvláštního právního předpisu považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost), ve stupni III (těžká závislost) nebo ve stupni IV (úplná závislost)3a, pokud s uchazečem o zaměstnání trvale žije a společně uhrazují náklady na své potřeby; tyto podmínky se nevyžadují, jde-li o osobu, která se pro účely důchodového pojištění považuje za osobu blízkou,
3. docházce dítěte do předškolního zařízení a povinné školní docházce dítěte,
4. místě výkonu nebo povaze zaměstnání druhého manžela nebo registrovaného partnera,
5. okamžitým zrušením pracovního poměru zaměstnancem podle § 56 zákoníku práce,
6. zdravotních důvodech, které podle lékařského posudku brání vykonávat zaměstnání nebo plnit povinnost součinnosti s Úřadem práce – krajskou pobočkou Úřadu práce a pobočkou Úřadu práce pro hlavní město Prahu (dále jen „krajská pobočka Úřadu práce“) při zprostředkování zaměstnání, nebo
7. jiných vážných osobních důvodech, například etických, mravních či náboženských, nebo důvodech hodných zvláštního zřetele.

Dle § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s. soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, mohlo-li mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Dle § 78 odst. 1 věta první, odst. 3, 4 a 5 s.ř.s. je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení. Zrušuje-li soud rozhodnutí, podle okolností může zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo. Zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému, a právním názorem, který vyslovil soud ve

zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán.

V této věci se žalobce podanou žalobou domáhá zrušení napadeného rozhodnutí ze shora uvedených důvodů. Soud pak na základě všech zjištěných skutečností v této věci dospěl k závěru, že *žaloba je důvodná*.

Předmětem sporu mezi žalobcem a žalovaným bylo vyřazení žalobce z evidence uchazečů o zaměstnání z důvodu, že tento dle ÚP odmítl nastoupit bez vážného důvodu do vhodného zaměstnání. Klíčové pro posouzení věci tedy bylo, zda nabízená pracovní pozice ÚP byla skutečně vhodným zaměstnáním pro žalobce dle zákona a zda tento měl vážný důvod k jejímu případnému odmítnutí.

Žalobce zaměstnavateli NOVEM Car při pohovoru sdělil, že se ohledně nabízené pracovní pozice rozmyslí. Tato skutečnost byla zapsána i v tzv. doporučení předložené ÚP. Je otázkou, zda tato informace znamená, že žalobce nabízené zaměstnání opravdu odmítl, jelikož výslovně se takto při pohovoru nevyjádřil. Z následného jednání s ÚP však již není sporu o tom, že k odmítnutí nabízené pracovní pozice došlo s ohledem na dopravní dosažitelnost do zaměstnání. Žalobce v rámci správního řízení namítl i další skutečnosti jako rozjednané další pracovní nabídky, třisměnný pracovní provoz, svou finanční situaci či nutnost zřízení bankovního účtu, ovšem tyto námitky již ve své žalobě nezopakoval, správní orgán se s nimi náležitě vypořádal, tedy se s nimi soud již nezabýval. V řízení před soudem tedy zůstala spornou pouze dopravní dosažitelnost nabízeného zaměstnání a s ní související vhodnost zaměstnání a možnost odmítnutí zaměstnání žalobcem z vážného důvodu.

Žalovaný správně určil, že vážné důvody pro odmítnutí zaměstnání jsou taxativně uvedeny v § 5 písm. c) zákona a dopravní dosažitelnost mezi ně nepatří. Žalobce tedy nemůže zaměstnání odmítnout jen proto, že by na cestě do práce a z práce strávil dlouhou dobu a doprava by pro něho byla komplikovaná. S čím se však zdejší soud neztotožňuje, je vhodnost nabízeného zaměstnání žalobci.

Žalobce, jako uchazeč o zaměstnání, má podle § 20 odst. 1 zákona právo na zprostředkování vhodného zaměstnání. Vhodným zaměstnáním je pak mimo jiné takové, **kteří odpovídá** zdravotní způsobilosti fyzické osoby a pokud možno její kvalifikaci, schopnostem, dosavadní délce doby zaměstnání, možnosti ubytování a **dopravní dosažitelnosti zaměstnání**. Žádný právní předpis pak neupravuje a blíže nespecifikuje, podmínky dosažitelnosti zaměstnání. Ani judikatura dosud nestanovila maximální časovou hranici, která je obecně akceptovatelná pro dojíždění do a ze zaměstnání. Nikde taktéž není uvedeno, jaké možnosti veřejné hromadné dopravy lze k dopravě do zaměstnání využít. Posouzení dopravní dosažitelnosti zaměstnání je tak závislé na správním uvážení správního orgánu, které ovšem ač omezeně, podléhá soudnímu přezkumu.

Správní uvážení představuje zákonem danou možnost správního orgánu zvolit si na základě skutkových okolností projednávaného případu jedno z více možných zákonem předpokládaných řešení. Každé správní uvážení však musí mít své hranice. Limity diskrečního oprávnění správního orgánu vyplývají z právní normy, která správní uvážení zakotvuje, jsou nezbytné pro zachování právní jistoty, zamezení svévole a pro předvídatelnost rozhodování správního orgánu. Soud je oprávněn pouze hodnotit, zda správní orgán nepřekročil mantinely správního uvážení, tedy zda zvolil řešení v souladu se zákonem a zda byl skutkový stav procesně zjištěn dostatečně a odpovídá spisovému materiálu. Soud tedy

hodnotí nejen zákonnost přijatého řešení, ale rovněž to, zda si správní orgán před rozhodnutím ve věci vytvořil dostatečné podklady pro následný výkon správní úvahy. Aby správní orgán mohl odpovědně vybrat to nejvhodnější řešení případu, musí dostatečně zjistit skutkové okolnosti řešené věci a na jejich základě vybrat v souladu se zákonem a zásadami logiky výsledné řešení a tento svůj postup v konečném rozhodnutí přesvědčivým způsobem odůvodnit.

Žalovaný si zajistil jízdní řády, respektive přehled dopravních spojení z místa bydliště žalobce do zaměstnání a zjistil, že dopravní spojení je na jednotlivé směny reálné, proto učinil závěr o tom, že nabízené zaměstnání je vhodné.

ÚP by však měl vzít v potaz, že žalobce nežije v místě, které nabízí různé alternativy dopravních prostředků do zaměstnání, jako je tomu ve větších obcích. Naopak je limitován jednou konkrétní variantou dopravního spojení na pracovní směnu. Tato varianta navíc obsahuje i několik přestupů, přičemž stačí, aby jakýkoliv z dopravců nejel nebo spoj měl zpoždění a žalobci hrozí, že se nedostaví do práce včas, s čímž sice opravdu zákoník práce počítá, ovšem rozhodně to není žádoucí. Především to však představuje vysoké riziko, že se žalobce nedostane řádně do práce či naopak domů po pracovní době a bude nucen čekat na další dopravní spoje jedoucí i až za několik hodin.

V potaz ohledně nabízené pozice je nutné vzít i skutečnost, že místo výkonu práce se nachází 16 km od místa bydliště žalobce. Pokud by tento měl možnost dopravy automobilem, trvala by mu cesta do práce cca 20 minut, naopak spojení hromadnou dopravou trvá minimálně jednu hodinu a to není započtena doba, kterou žalobce stráví přesuny pěšky.

Soud by chápal, pokud by místo výkonu práce bylo v obci, do které je nejsnazší dopravní dostupnost z místa bydliště žalobce. Ovšem za situace, kdy žalobce měl dojíždět do zaměstnání přes město Plzeň, kam má přímé spojení, cesta tedy trvá mnohem kratší dobu a jedná se o místo, které má zajisté mnohem větší nabídku pracovních pozic než Město Touškov, byla volba ÚP opravdu nevhodná. Soud si je vědom, že ÚP musí nabízet pracovní pozice, které se mu dostanou do nabídky, a v případě, že do té doby pro žalobce žádné vhodné místo například právě v Plzni nebylo, se snažil uchazeče o zaměstnání uspokojit touto pracovní pozicí, přičemž pokud by žalobce mohl jezdit do Města Touškova automobilem, jednalo by se pravděpodobně o vhodné zaměstnání, ale za stávající situace tomu tak dle soudu nebylo. Ostatně sám žalobce byl od 1.9.2016 zaměstnán, což dokazuje, že získání zaměstnání přímo v Plzni bylo reálné.

Dle názoru soudu v této věci žalovaný překročil meze správního uvážení a vůči žalobci se jednalo v podstatě až o šikanózní výkon práva, neboť by byl nucen trávit neúměrnou dobu na cestě z a do zaměstnání, navíc pod neustálým stresem z důvodu řady přestupů. Dále by byl vystaven nutnosti docházet někdy do svého bydliště skoro 3 km pěšky za jakéhokoliv počasí a to i po noční směně, což je zajisté velmi náročné i s přihlédnutím k jeho věku, tedy by celá situace měla značný vliv na jeho fyzické i psychické zdraví. Přitom státem garantované a pobočkami ÚP nabízené zaměstnání musí být takové, které nezhorší a plně respektuje zdravotní stav uchazeče o zaměstnání. Nelze pak dávat k tíži žalobce, že žádné zdravotní omezení neuvedl, když v té době byl jeho zdravotní stav zřejmě dobrý, ovšem zcela objektivně se musí rozumně zvážit a zohlednit, že shora uvedené podmínky dopravy do a ze zaměstnání by představovaly zátěž pro jakoukoliv osobu, což by s ohledem na věk žalobce mělo pravděpodobně velmi záhy vliv na zhoršení jeho zdravotního stavu.

Soud proto zrušil napadené rozhodnutí žalovaného ze dne 14.10.2016, jakož i jemu předcházející rozhodnutí ÚP ze dne 17.8.2016 *bez jednání* (§ 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s.) a *věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení* (§ 78 odst. 4 s.ř.s.), jak vyplývá z výroku *I. rozsudku*. Jelikož ÚP nenabídl žalobci vhodné zaměstnání dle zákona, nemohlo mít ani jeho odmítnutí žalobcem za následek jeho vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání. ÚP tedy vydá potvrzení o tom, že v předmětné době byl žalobce uchazečem o zaměstnání, a to až do data, kdy žalobce nastoupil do nového zaměstnání, přičemž se ÚP zpětně vypořádá i s případným nárokem žalobce na dávku podpory v nezaměstnanosti. V dalším řízení je správní orgán vázán právním názorem soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

O náhradě nákladů řízení (výrok *II. rozsudku*) bylo rozhodnuto následovně. Žalobce požadoval paušální náhradu nákladů řízení podle § 150 odst. 3 zák. č. 99/1963 Sb., *občanský soudní řád* (dále jen *o.s.ř.*). Soud však musí konstatovat, že *podle § 64 s.ř.s. nestanoví-li tento zákon jinak, použijí se pro řízení ve správním soudnictví přiměřeně ustanovení první a třetí části občanského soudního řádu*, ovšem náhrada nákladů řízení je v s.ř.s. speciálně upravena, tedy nelze aplikovat ustanovení o.s.ř.

Podle § 57 odst. 1 s.ř.s. náklady řízení jsou zejména **hotové výdaje účastníků** a jejich zástupců, soudní poplatky, ušlý výdělek účastníků a jejich zákonných zástupců, náklady spojené s dokazováním, odměna zástupce, jeho hotové výdaje a tlumočné. Podle § 60 odst. 1 s.ř.s. nestanoví-li tento zákon jinak, **má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil**, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů. Žalobce byl o těchto skutečnostech ve výzvě soudu ze dne 27.11.2017 poučen a vyzván, aby pro případ úspěchu ve věci své náklady řízení vyčíslil a doložil. Přestože byl poučen o následcích, pokud takto neučiní, své náklady nevyúčtoval a nedoložil, naopak požadoval paušální částku podle předpisu, který upravuje občanské soudní řízení, nikoliv řízení před správním soudem, **proto soud rozhodl, že se úspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřiznává**. Žalovaný nebyl úspěšný, proto mu nevzniklo právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení : Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.).

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Plzni dne 20. prosince 2017

JUDr. Alena Hocká
samosoudkyně